

Integracija u ribarstvu

Već duže vremena osjeća se potreba za jednim celishodnijim zahvatom proizvodnje i prometa ribom u Jugoslaviji, a analogno tome i politici daljnjih ulaganja u proširenje, rekonstrukciju i izgradnju novih ribnjaka, kao i stvaranje novog prodajnog prostora za postojeću i povećanu proizvodnju ribe, koja se očekuje.

Obzirom da smo dolazili u krizu plasmana ribe u određenim periodima, da je trgovačka mreža uglavnom locirana pretežno na teritoriju SR Srbije, kao i to, da je postojala i da sada postoji neloyalna konkurencija između prometnih i proizvođačkih organizacija, osjećali smo svi skupa težinu tog problema, koji je mogao dovesti ribarstvo u tešku krizu, a samim tim i organizacije u težak položaj.

Pored navedenih problema, na sve strane su izgrađivani novi ribnjaci bez ikakvih ulaganja u objekte za plasman ribe, što je dovelo ili će dovesti do hiperprodukcije ribe, koja se neće moći plasirati u postojećoj trgovačkoj mreži, a pogotovo ne u ovakoj, kakva je ona sada.

Navedeno stanje u ribarstvu, kao i daleko veće mogućnosti u proizvodnji i plasmanu ribe u budućem vremenu, natjeralo je kolektive ribarskih organizacija i odgovorne rukovodioce da o svemu ovom više misle i traže rješenja za izlaz iz sadašnje situacije. Tražena su rješenja za navedene probleme u poslovno-tehničkoj suradnji i djelovanju preko udruženja »Kornat«, ali rješenja koja smo iznalazili bila su momentana, nikad dugoročna i sigurna, što je ponekad unosilo nervozu i zaoštravalo probleme.

Šta je trebalo preduzeti za izlaz iz ovakove situacije i kako uopšte riješiti probleme, koji su se nagomilali u proizvodnji i prometu ribom u jugoslovenskim okvirima, bila je tema bezbroj sastanaka odgovornih rukovodioca i stručnjaka koji rade u ribarstvu. Na ovim sastancima koji su održavani unazad dvije i više godina svi su bili mišljenja da je jedini put za unapređenje ribarstva i prosperitet radnih organizacija put integracije jugoslovenskog ribarstva u cjelinu.

Međutim, u diskusijama i dogovorima bilo je u dosta slučajeva prikriveno i prisutno lokalističko i lično gledanje ovog problema sa aspekta koristi za ovu ili onu ribarsku organizaciju, ovog ili onog pojedinca i slično. Istina, da je preko polovine organizacija bilo u takvom položaju koji je onemogućavao fizičku integraciju jer su se te organizacije nalazile u sklopu poljoprivredno industrijskih kombinata, što je na kraju dovelo do rasčišćavanja stvari oko integracije.

Kad su raščišćene stvari oko toga koje organizacije mogu, a koje ne mogu, iz makojih razloga, da se integrišu, pristupilo se izradi materijala i integracionog elaborata za one organizacije koje žele u integraciju. Nakon izrade i razmatranja ovih elaborata u prethodnim diskusijama, kolektivi onih organizacija koji su dolazili u obzir za integraciju stali su čvrsto na stanovište da se integracija pravno i formalno odmah provede u život što je i učinjeno referendumom održanim u januaru 1969. god. Na ovom referendumu izjasnilo se za integraciju 98% članova kolektiva sledećih organizacija koje se integrišu u jedinstveno preduzeće i to:

— »Saran« Novi ad, Ribarsko gazdinstvo »Beograd« Beograd, PD »Saničani« Prijeđor, »Motajica« Šrbac, Ribnjačarstvo »Poljana«, Ribnjačarstvo »Končanica«, Ribnjačarstvo »Siščani«, »Bosut« Srem. Mi-

trovica i »Ribopromet« Daruvar, čime je formirano jedinstveno preduzeće — KOMBINAT — sa nazivom: JUGOSLOVENSKI KOMBINAT SLATKOVODNOG RIBARSTVA, sa sjedištem u Beogradu.

Integrisane radne organizacije imaju proizvodnju ribe na površini od 5.000 ha, sa proizvodnjom od preko 550 vagona ribe godišnje, raspolazu sa 150 prodavnica ribe na teritoriju Jugoslavije u kojima se prometuje preko 720 vagona ribe godišnje. Fondovi ovih organizacija su vrlo značajni i oni iznose vrijednost preko 6. milijardi starih dinara, od čega samo rezervni fond od oko 400. miliona st. dinara. U kolektivu je zaposleno oko 1.200 ljudi.

Ovakva ekonomska snaga kombinata je garancija za prosperitet ribarstva i radnih organizacija unutar kombinata, što je vrlo značajno u sadašnjim uslovima tržne privrede i zaoštravanja uslova privredovanja na svim sektorima djelatnosti.

Stvaranjem kombinata nisu poremećeni odnosi sa ostalim ribarskim organizacijama, koje rade i djeluju van kombinata. Naprotiv, ti odnosi su ostali i dalje na nivou poslovno tehničke suradnje i oni su sada čvršći, što znači da kombinat nije nikakva protuteža grupacijama koje nisu u kombinatu.

Proklamovana politika kombinata je da usko suraduje sa svim ribarskim organizacijama, naučnim i stručnim institucijama, bez pretenzija na primat, pod uslovima da se i od druge strane rešpektuje postojanje kombinata i poštuju zajednički dogovori.

Kombinat u zajednici sa ostalim radnim organizacijama, koje su vezane poslovno tehničkom suradnjom, rješavače uglavnom zajednički slijedeće probleme:

- nastup na tržištu,
- izgradnja i proširenje trgovačke mreže,
- dogovor o proširenju i izgradnji novih ribnjaka,
- stvorice se zajednički fond rizika za investiciju na tržištu u slučaju neloyalne konkurencije, i
- izmjene mišljenja u naučnim i tehničkim dostignućima iz ribarske proizvodnje, asortimana proizvodnje i prometa ribe.

Pored nabrojanih zajedničkih poslova, tražice se zajedničko rješenje i za ostale probleme koji budu nastupili u našem zajedničkom radu.

U cjelov ovoj stvari i konsolidaciji ribarstva, vidnu ulogu imaju i u buduću naše poslovno udruženje. Kombinatu stoji na stanovištu da poslovno udruženje i dalje treba da obavlja svoju funkciju jer je to čvrsta spona između svih ribarskih organizacija, onih u kombinatu i onih van kombinata, zbog čega ne bi trebalo biti dilema oko toga da li nam udruženje treba ili ne. Ima mnogo poslova koje moramo zajednički obavljati i u sadašnjim uslovima udruženje je najpogodnija forma za obavljanje poslova koji nas zajednički vezuju. U daljnjem razvoju ribarstva ubeđen sam, da će neminovno i organizacije koje nisu sada u kombinatu tražiti rješenja i svoje mjesto u zajedničkoj ribarskoj kući. Ovo tim prije jer ovim organizacijama nije mjesto u poljoprivredno industrijskim kombinatima, sa kojima oni ništa zajedničkog nemaju, a sada su silom prilika tamo.

Na jugoslovenskom planu, tehnološki i ekonomski, integracija ribarskih organizacija mimo ribarstva je praktično dezintegracija ribarstva, koja samo nanosi veliku štetu ribarstvu Jugoslavije i samim ribarskim organizacijama.